T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2015 / 871
KARAR NO : 2016 / 190
KARAR TR : 11.4.2016

ÖZET: Davacının, müteveffa eşinin 1980-1984 yılları arasında atanmak suretiyle Belediye Başkanı olarak görev yaptığından bahisle, 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanunu'nun değişik ek 68. maddesi ile 5272 ve 5393 sayılı Kanunlar uyarınca makam ve görev tazminatı ödenmesi istemiyle açtığı davanın, İDARİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : S. K.
Vekili : Av. U.T.
Davalı : Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı
Vekili : Av. S. Y.

O L A Y : Davacı vekili dava dilekçesinde; müvekkilinin eşi müteveffa Y. K.'ın, Çankırı İli, Bayramören İlçesinde 02.10.1980-25.03.1984 tarihleri arasında Sıkıyönetim Komutanlığının kararı ile atanmak suretiyle 3 yıldan fazla belediye başkanlığı yapması nedeniyle, mülga 5434 sayılı Kanunun ek 68. inci maddesi uyarınca belediye başkanlarına ödenen makam ve görev tazminatından yararlanmak için 15. 01.2010 tarihli dilekçe ile davalı kuruma başvurduklarını, ancak davalı kurumun 12.02.2010 tarihli yazısı ile; müvekkilinin eşinin "02.10.1980-25.03.1984 tarihleri arasında 2303 sayılı Kanun gereği belediye başkanı olarak görevlendirildiği süreçte asıl memuriyet görevi uhdesinde olmak üzere atanma ile yürütmüş olduğu Belediye Başkanlığı görevinden dolayı, belediye başkanları için öngörülen ek gösterge, makam ve görev tazminatı ödenmesi mümkün değildir.." demek suretiyle taleplerinin reddedildiğini; Danıştay On Birinci Daire kararları ile İdare Mahkemelerinin kararlarında ve 5434 Sayılı mülga Emekli sandığı Kanununun ek 68. maddesinin değişik şeklinde de açıkça belirtildiği gibi, makam ve buna bağlı olarak görev tazminatının ödenebilmesi için, makam tazminatı ile yüksek hakimlik tazminatı ödenmesini gerektiren görevlerde iki yıl bulunduktan sonra emekliye ayrılmanın yeterli sayıldığını, belediye başkanlığı görevinin vekaleten veya asaleten yürütülmüş olması konusunda her hangi bir ayırım yapılmadığını; bu nedenle davalı kurumun ileriye sürdüğü gerekçede hukuki isabet bulunmadığını ifade ederek; davalı kurum bünyesinde hizmet veren Kamu Görevlileri Emeklilik İşlemleri Daire Başkanlığı'nın "görev ve temsil tazminatı ödenmesi" talebinin reddine ilişkin.12.02.2010 Tarih ve B.13.2.SGK.0.10.02.00 01/41-455-033 sayılı kararının iptaline; müvekkilin yasal hakkı olan makam tazminatı ve buna bağlı olarak görev tazminatının 5272 ve 5393 Sayılı Yasaların yürürlüğe girdiği 01.01.2005 tarihinden bugüne kadar geriye dönük olarak tüm alacaklarının yasal faizi ile birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle 11.3.2010 tarihinde idari yargı yerinde dava açmıştır.

ANKARA 1.İDARE MAHKEMESİ: 4.11.2011 gün ve E:2010/360, K:2011/1821 sayı ile, "(…) 29.09.1980 tarih ve 17120 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan ve 12.09.1980 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe giren 2303 sayılı Kanunun 18.08.1981 tarih ve 2508 sayılı Kanunla değişik Geçici 3. maddesinde, görevden alınan belediye başkanları yerine fiilen görevli veya emekli kamu görevlileri veya serbest meslek sahipleri veya görevden alınmış bulunan belediye başkanları arasından Sıkıyönetim Komutanlarının istemlerine uygun olarak il merkezlerinde İçişleri Bakanlığı'nca, il merkezi olmayan yerlerde valilerce atama yapılacağı ve gerektiğinde bunların aynı usulle değiştirileceği; mahalli mülki amirleri dışında, belediye başkanlığına atanan kamu görevlisinin asıl hizmetinden izinli sayılacağı ve başkanlık hizmeti sona erdiği zaman asli görevine döneceği belirtilmekte; 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun Ek 68. maddesinin 1. fıkrasında "Makam tazminatı ile Yüksek Hakimlik ve temsil veya görev tazminatı ödenmesini gerektiren görevlerde bulunanlardan, 10/10/1984 tarihli ve 3056 sayılı Kanunun 36 ncı maddesine göre istihdam edilenlere, Başbakanlıkta da makam tazminatı ödenmesini gerektiren görevlerde en az 6 ay çalışmış olmaları kaydıyla bu tazminatlardan yüksek olanı esas alınarak ödeme yapılır. Makam veya yüksek hakimlik tazminatı ödenmesini gerektiren görevlerde toplam en az iki yıl bulunmadan veya bu görevlerde hiç bulunmadan emekliye ayrılanlara ise, en az altı ay süreyle bulundukları en üst görevleri için belirlenen görev tazminatı veya hizmet yılları itibarıyla belirlenen görev tazminatından yüksek olanı ödenir. Bu halde de iki yıllık süreyi doldurma şartı aranır. Ancak bu tazminatların ölenlerin dul ve yetimlerine ödenmesinde iki yıl görev şartı aranmaz." kuralına yer verilmekte, anılan maddeye 5393 sayılı Kanunun 85. maddesiyle eklenen 4. fıkrada da "Sandıkça emekli aylığı bağlanan büyükşehir belediye başkanlarına 7000, il belediye başkanlarına 6000, ilçe ve ilk kademe belediye başkanlarına 3000, diğer belediye başkanlarına 1500 gösterge rakamı üzerinden, bu maddede belirtilen usûl ve esaslar dâhilinde makam tazminatı, buna bağlı olarak temsil veya görev tazminatı ödenir. Bu tazminatlar ilgililere ödendikçe iki ay içinde faturası karşılığında

Hâzineden tahsil olunur. Birinci fikrada öngörülen iki yıllık sürenin hesabında iştirakçi olup olmadıklarına bakılmaksızın belediye başkanı olarak geçen sürelerin tamamı dikkate alınır." hükmüne yer verilmektedir.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun "5434 sayılı Kanuna İlişkin Geçiş Hükümleri" başlıklı Geçici 4. maddesinin 11. fikrasında "Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce, seçimler neticesinde belediye başkanı olarak görev yapmış olup, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce 5434 sayılı Kanunun bu Kanunla yürürlükten kaldırılan ek 68 inci maddesine göre makam tazminatı ve buna bağlı olarak temsil veya görev tazminatı ödenenler hariç olmak üzere, sosyal güvenlik kanunlarına göre emeklilik veya yaşlılık aylığı almakta olanlardan; 5434 sayılı Kanunun bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 39 uncu maddesine göre aylık bağlanması şartlarını haiz olanlara, bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren, bu kişilerden bu Kanunun yürürlük tarihi itibarıyla 5434 sayılı Kanunun bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 39 uncu maddesine göre aylık bağlanması şartlarını haiz olmayanlara ise bu şartları haiz oldukları tarihten itibaren 5434 sayılı Kanunun bu Kanunla yürürlükten kaldırılan ek 68 inci maddesinde belirtilen şartlar da dikkate alınarak, emsali belediye başkanının almakta olduğu makam tazminatı ve buna bağlı olarak temsil veya görev tazminatı tutarı, almakta oldukları emeklilik veya yaşlılık aylıklarına ilâve edilmek suretiyle ödenir. Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce seçimler neticesinde belediye başkanı olarak görev yapmış olup, bu Kanuna göre sigortalı iken yaşlılık aylığı bağlananlardan; 5434 sayılı Kanunun bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 39 uncu maddesine göre aylık bağlanması şartlarını haiz olanlara bu Kanunun geçici 2 nci ve geçici 4 üncü maddeleri hükümleri de dikkate alınarak bu fikrada belirtilen şartlar dahilinde söz konusu tazminatlar aylıklarına ilâve edilmek suretiyle ödenir. Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce seçimler neticesinde belediye başkanı olarak görev yapmış olanlardan ölenlerin bu Kanunun 32 nci maddesinde belirtilen şartlara sahip olmaları halinde, 5434 sayılı Kanunun bu Kanunla yürürlükten kaldırılan ek 68 inci maddesinde belirtilen şartlar da dikkate alınarak, hak sahiplerine bu Kanunun 34 üncü, geçici 1 inci, geçici 2 nci ve geçici 4 üncü maddeleri hükümlerine göre söz konusu tazminatlar bu Kanunun yürürlük tarihinden önce ölenler için bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren, bu Kanunun yürürlük tarihinden sonra ölenler için ise ölüm tarihinden itibaren ölüm aylıklarına eklenmek suretiyle ödenir. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce seçimler neticesinde belediye başkanı olarak görev yapmış olanlardan; malûllük aylığı almakta olanlar ile malûllük aylığına hak kazanacaklar 5434 sayılı Kanunun bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 39 uncu maddesinde belirtilen aylık bağlamaya ilişkin şartlar dikkate alınmaksızın yukarıda belirtilen tazminat haklarından yararlandırılır. Bu fikraya göre tazminat tutarları ödendikçe Hâzineden tahsil edilir." hükmü; "Uyuşmazlıkların Çözüm Yeri" başlıklı 101. maddesinde ise "Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür." hükmü yer almaktadır.

Dava dosyasının incelenmesinden; davacının, müteveffa eşi Y. K.' ın 02.10.1980- 25.03.1984 tarihleri arasında Sıkıyönetim Komutanlığı'nın kararı ile atanmak suretiyle Çankırı İli Bayramören İlçe Belediye Başkanı olarak görev yaptığı gerekçesiyle makam ve görev tazminatı ödenmesi için 15.01.2010 tarihli dilekçe ile yaptığı başvurunun, 12.02.2010 tarih ve B.13.2.SGK.0.10.02.00.01/41.455.033 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Sosyal Sigortalar Genel Müdürlüğü Kamu Görevlileri Emeklilik İşlemleri Daire Başkanlığı işlemi ile, makam tazminatına hak kazanabilmek için tazminatı gerektiren kadroya asaleten atanmak gerektiği, eşinin ise belediye başkanlığı görevini asıl memuriyet görevi uhdesinde olmak üzere yürüttüğü gerekçesiyle reddedildiği ve bakılmakta olan davanın işbu işlemin iptali ve 01.01.2005 tarihinden itibaren hak ettiği makam ve görev tazminatlarının yasal faiziyle birlikte davacıya ödenmesine karar verilmesi istemiyle açıldığı anlaşılmaktadır.

31.05.2006 tarihinde yayımlanan 5510 sayılı Kanunun "Yürürlükten Kaldırılan Hükümler" başlıklı 106. maddesinin 8. fikrası gereğince, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun Ek 68. maddesi yürürlükten kaldırılmış, "Yürürlük" başlıklı 108. maddesinin (d) bendi gereğince de uygulama tarihi 2008 yılı Ekim ayı başı olarak belirlenmiştir.

Bu durumda, uyuşmazlığın, davacının belediye başkanları için öngörülen makam ve görev tazminatı ödenmesi istemiyle yaptığı 15.01.2010 tarihli başvurusunun reddine ilişkin işlemin tesis edildiği 12.02.2010 tarihinde yürürlükte bulunan 5510 sayılı Kanunun Geçici 4. maddesinin 11. fikrası hükmü uyarınca çözümlenmesi gerekeceği açık olup, bu sebeple dava konusu uyuşmazlığın, 5510 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili bir uyuşmazlık olduğu görüldüğünden, Kanunun 101. maddesi gereğince, bu uyuşmazlığın görüm ve çözümünde iş mahkemelerinin görevli olduğu ve Mahkememizin görevinde olmayan davanın bu yönden reddi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Açıklanan nedenlerle; Mahkememizin görevinde olmayan davanın, 2577 sayılı Kanunun 15/1-a maddesi uyarınca görev yönünden reddine…" karar vermiş; temyiz edilmesi üzerine Danıştay 11.Dairesinin 20.11.2012 gün ve E:2012/191, K:2012/7651 sayılı kararıyla onanan ve karar düzeltme isteminde bulunulmayan görevsizlik kararı kesinleşmiştir.

Davacı vekili bu kez aynı somut olay nedeniyle; davalı idarenin haksız olarak uyguladığı işlemin iptaline, müvekkilinin yasal hakkı olan makam tazminatı ve buna bağlı görev tazminatı olarak şimdilik 1000 TL'nin 5393 Sayılı Yasanın yürürlüğe girdiği 01.01.2005 tarihinden 01.10.2008 tarihine kadar geriye dönük olarak tüm alacaklarının yasal faizi ile birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle 25.12.2013 tarihinde adli yargı yerinde dava açmıştır.

ANKARA 16.İŞ MAHKEMESİ: 3.4.2014 gün ve E:2013/1865, K:2014/434 sayı ile, "(…)1.8.2008 tarihinde yürürlüğe giren 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 101 maddesinde bu kanunda aksine hüküm bulunmayan durumlarda bu kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıkların iş mahkemelerinde görüleceği belirtilmiştir.

Aynı tür uyuşmazlıklarla ilgili, Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümünün 2013/790 Esas 2013/1270 Karar sayılı karında da belirtildiği üzere, bu kanunun yürürlük tarihten önce doğmuş bulunan 5434 sayılı Kanunun uygulanmasından kaynaklanan uyuşmazlıkların çözümünün idari yargının görevine girdiği anlaşıldığından, yargı yolu yanlışlığı nedeniyle dava dilekçesinin reddine karar vermek gerekmiş, aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM: 1-Yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle, dava dilekçesinin usulden reddine,

2-Karar kesinleştiğinde dosyanın görev uyuşmazlığının çözülmesi için uyuşmazlık mahkemesine gönderilmesine…" karar vermiş; temyiz edilmesi üzerine Yargıtay 10.H.D.nce 18.6.2014 gün ve E:2014/12988, K:2014/15104 sayı ile onanan karar kesinleşmiş ve dava dosyası Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Nuri NECİPOĞLU'nun Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Yusuf Ziyaattin CENİK, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN, Mehmet AKBULUT ve Yüksel DOĞAN'ın katılımlarıyla yapılan 11.4.2016 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasanın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, olay kısmında belirtildiği üzere, tarafları, konusu ve nedeni aynı olan davada; idari yargı yerince adli yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle verilmiş bir görevsizlik kararı bulunmakta olup, bunun üzerine kendine gelen davayı inceleyen adli yargı yerinin sahip olduğu seçenekler ile verdiği karar bakımından bir değerlendirme yapılması gerekmektedir.

1- 2247 sayılı Yasanın 14. maddesinde yer alan, "Olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğunun ileri sürülebilmesi için adli, idari veya askeri yargı mercilerinden en az ikisinin tarafları konusu ve sebebi aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerekir.

Bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi, ancak davanın taraflarınca ve ceza davalarında ise ayrıca ilgili makamlarca ileri sürülebilir." hükmüne göre, idare mahkemesinin kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine adli yargı yerince de görevsizlik kararı verilmesi ve bu kararın kesinleşmesi halinde, olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuş olacak; hukuk alanında doğmuş bulunan bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi ise, ancak davanın taraflarınca ileri sürülebilecektir.

2- 2247 sayılı Yasanın 19. maddesindeki "Adli, idari, askeri yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler." hükmüne göre ise, adli yargı yeri, davaya bakma görevinin daha önce görevsizlik kararı veren idari yargı yerine ait olduğunu belirten gerekçeli bir karar ile doğrudan Uyuşmazlık Mahkemesine başvurma olanağına sahiptir. Şu kadar ki, başvuru kararının, görev konusunda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilmesine değin işin incelenmesinin ertelenmesi hususunu da içermesi gerekir.

Yasakoyucu, 14. maddeye göre olumsuz görev uyuşmazlığı doğması durumunda her iki yargı merciince işten el çekilmiş olduğundan başvurma istencini davanın taraflarına bırakmış iken, bu yönteme oranla daha kısa zamanda çözüme ulaşılmasını amaçladığı 19. madde ile, daha önce görevsizlik kararı veren yargı merciinden sonra davayı inceleyen yargı merciine, işten el çekmeden doğrudan Uyuşmazlık Mahkemesine başvurma olanağını tanımıştır.

Olayda, adli yargı yerince, davada idari yargının görevli olduğu belirtilerek görevsizlik kararı verilmekle birlikte, bununla yetinilmemiş ve kararın kesinleşmesinden sonra re'sen Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmuştur.

Bu haliyle, Ankara 16.İş Mahkemesince re'sen yapılan başvuru, 2247 sayılı Yasa'da öngörülen yönteme uymamaktadır.

Ancak, adli ve idari yargı yerleri arasında olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, İş Mahkemesince, 2247 sayılı Yasa'nın 14, 15 ve 19. maddelerinde öngörülen durumun aksine, adli yargı kararının kesinleşme durumu açıklığa kavuşturulmadan ve önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası temin edilmeden Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulduğu görülmekte ise de; idari yargı dava dosyasının Mahkemesinden istenildiği ve sonuçta usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, adli ve idari yargı yerleri arasında doğan görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Uğurtan ALTUN ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacının, müteveffâ eşinin 1980-1984 yılları arasında Çankırı İli, Bayramören İlçesinde, atanmak suretiyle Belediye Başkanı olarak görev yaptığından bahisle, 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanunu'nun değişik ek 68. maddesi ile 5272 ve 5393 sayılı Kanunlar uyarınca makam ve görev tazminatı ödenmesi istemiyle yaptığı başvurunun reddine ilişkin işleminin iptali ile Yasaların yürürlüğe girdiği 01.01.2005 tarihinden bugüne kadar geriye dönük olarak tüm alacaklarının yasal faizi ile birlikte ödenmesi istemiyle açılmıştır.

Dosyaların incelenmesinden; davacının müteveffâ eşinin, Çankırı İli, Bayramören İlçesinde 02.10.1980 - 25.03.1984 tarihleri arasında Sıkıyönetim Komutanlığının kararı ile atanmak suretiyle Belediye başkanı olarak görev yaptığı anlaşılmaktadır.

Davacı, 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun 631 sayılı KHK ile değişik 68. Maddesi gereğince ödenmesi gereken makam ve görev tazminatının ödenmesi talebinin davalı kurum tarafından reddedilmesi üzerine; gerekli ödemenin yapılması için idari yargıya yaptığı başvurunun görev nedeniyle reddedilmesinin ardından adli yargıya başvurmuştur.

5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu'nun (5510 sayılı kanunun 106. maddesi ile mülga) Ek 68.maddesinde; "(Değişik madde: 24/11/1994 - 4049/7 md.)

(Değişik fıkra: 23/02/1995 - KHK - 547/13 md.) Makam tazminatı ile Yüksek Hakimlik ve temsil veya görev tazminatı ödenmesini gerektiren görevlerde bulunanlardan, 10/10/1984 tarihli ve 3056 sayılı Kanunun 36 ncı maddesine göre istihdam edilenlere, Başbakanlıkta da makam tazminatı ödenmesini gerektiren görevlerde en az 6 ay çalışmış olmaları kaydıyla bu tazminatlardan yüksek olanı esas alınarak ödeme yapılır. (Ek cümle: 04/07/2001 - 631 S.KHK/1. md.) Makam veya yüksek hakimlik tazminatı ödenmesini gerektiren görevlerde toplam en az iki yıl bulunmadan veya bu görevlerde hiç bulunmadan emekliye ayrılanlara ise, en az altı ay süreyle bulundukları en üst görevleri için belirlenen görev tazminatı veya hizmet yılları itibarıyla belirlenen görev tazminatından yüksek olanı ödenir. Bu halde de iki yıllık

süreyi doldurma şartı aranır. (Ek cümle: 12/02/2000 - 4505/3 md.) Ancak bu tazminatların ölenlerin dul ve yetimlerine ödenmesinde iki yıl görev şartı aranmaz.

(...)

(Ek fikra:07/12/2004 - 5272 S.K./86.mad) Sandıkça emekli aylığı bağlanan büyükşehir belediye başkanlarına 7000, il belediye başkanlarına 6000, ilçe belediye başkanlarına 3000, diğer belediye başkanlarına 1500 gösterge rakamı üzerinden, bu Maddede belirtilen usul ve esaslar dahilinde makam tazminatı, buna bağlı olarak temsil veya görev tazminatı ödenir. Bu tazminatlar ilgililere ödendikçe iki ay içinde faturası karşılığında Hazineden tahsil olunur. Birinci fikrada öngörülen iki yıllık sürenin hesabında iştirakçi olup olmadıklarına bakılmaksızın belediye başkanı olarak geçen sürelerin tamamı dikkate alınır.

(Ek fikra: (12/02/2000 - 4505/3 md.) Temsil ve görev tazminatları; yönetim ve denetim kurulu üyelikleri dahil olmak üzere kamu kesiminde her ne suretle olursa olsun aylık veya ücret alıp almadıklarına bakılmaksızın görev alanlara bu durumları devam ettiği sürece ödenmez. Tazminattan yararlanırken, yararlanma şartlarını kaybedenler en geç bir ay içinde durumu Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Genel Müdürlüğüne bildirirler. Bu durumun ortaya çıktığı tarihi takip eden ay başından itibaren tazminat ödenmesine son verilir. Zamanında bildirimde bulunmayanlara ödenen tazminat kanuni faizi ile birlikte geri alınır.(...)

Bu tazminatlar, ölenlerin 5434 sayılı Kanunun 67 nci maddesinde belirtilen aylığa müstehak dul ve yetimlerine 68 inci maddesindeki oranlar üzerinden ödenir.

Bu ödemeler, T.C. Emekli Sandığınca ödenmesini müteakip iki ay içinde Genel Bütçeye giren kurumlardan ayrılanlar için Hazineden, diğerleri için son kurumlarından faturası karşılığında tahsil edilir.(...) denilmiş; 1.1.2007 tarihinde; maddenin "Bu tazminatlar, ölenlerin 5434 sayılı Kanunun 67 nci maddesinde belirtilen aylığa müstehak dul ve yetimlerine 68 inci maddesindeki oranlar üzerinden hesaplanır." şeklindeki beşinci fikra metni ile "Bu ödemeler, T.C. Emekli Sandığınca ödenmesini müteakip iki ay içinde Genel Bütçeye giren kurumlardan ayrılanlar için Hazineden, diğerleri için son kurumlarından faturası karşılığında tahsil edilir." şeklindeki son fikra metni yürürlükten kaldırılmıştır.

Diğer taraftan, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun "5434 sayılı Kanuna ilişkin geçiş hükümleri" başlıklı Geçici 4. maddesinin birinci fikrasında; "Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Kanuna göre; aylık, tazminat, harp malûllüğü zammı, diğer ödemeler ve yardımlar ile 8/2/2006 tarihli ve 5454 sayılı Kanunun 1 inci maddesine göre ek ödeme verilmekte olanlara, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanunda kendileri için belirtilmiş olan şartları haiz oldukları müddetçe bunların ödenmesine devam olunur. Ancak, 5 ilâ 10 yıl arasında fiili hizmet süresi olan iştirakçilerden dolayı dul ve yetim aylığı almakta olanların, aylık ve diğer ödemeleri, bu Kanunun 32 nci, 34 üncü ve 37 nci maddelerindeki şartları haiz oldukları müddetçe devam edilir." hükmüne, aynı maddenin beşinci fikrasında ise; " Bu madde kapsamına girenlerin aylıklarının bağlanması, artırılması, azaltılması, kesilmesi, yeniden bağlanması, toptan ödemeleri, ilgi devamı, ihya ve borçlanmaları, diğer ödemeler ve yardımlar ile emeklilik ikramiyeleri hakkında bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılır ve bu maddenin uygulanmasında mülga 2829 sayılı Kanun hükümleri ayrıca dikkate alınır. (Ek cümle: 16/06/2010-5797 S.K/10. md.) Ancak, Polis Akademisinde öğrenim görmekte olan öğrencilerin yetim aylıkları bu öğrenimleri süresince kesilmeksizin ödenmeye devam edilir." hükmüne yer verilmiştir.

31.5.2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu 506, 1479, 2925, 2926 ve 5434 sayılı Kanunlar kapsamındaki hizmet akdine göre ücretle çalışanlar (Sosyal Sigortalılar), kendi hesabına çalışanlar (Bağ-Kur'lular), tarımda kendi adına ve hesabına çalışanlar (Tarım Bağ-Kur'luları), tarım işlerinde ücretle çalışanlar, (Tarım sigortalıları), devlet memurları ve diğer kamu görevlilerini (Emekli Sandığı İştirakçileri), geçici maddelerle korunan haklar dışında, sosyal güvenlik ve sağlık hizmetleri yönünden yeni bir sisteme tabi tutmuş, beş farklı emeklilik rejimini aktüeryal olarak hak ve hükümlülükler yönünden tek bir sosyal güvenlik sistemi altında toplamıştır. 5510 sayılı Kanunun iptali amacıyla açılan davada Anayasa Mahkemesi, 15.12.2006 tarih ve E: 2006/111, K: 2006/112 sayılı kararıyla, anılan Kanunun birçok maddesi ile birlikte, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine tabi olarak görev yapmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlilerini diğer sigortalılarla aynı sisteme tabi kılan (başta 4/c maddesi) hükümlerin iptaline karar vermiş; bu karardan sonra kabul edilen 17.04.2008 tarih ve 5754 sayılı Kanunla 5510 sayılı Kanunda düzenlemeler yapılmış ve anılan Kanuna eklenen Geçici 1 nci ve Geçici 4 ncü maddelerle, 5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 1 Ekim 2008 tarihinden önce 5510 sayılı Kanunun 4 ncü maddesinin birinci fikrasının (c) bendi kapsamında olanlar (memurlar ile diğer kamu görevlileri) ile bunların dul ve yetimleri hakkında, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılacağı hüküm altına alınmıştır. 5754 sayılı Kanunun kimi hükümlerinin iptali istemiyle açılan dava Anayasa Mahkemesi'nin 30.3.2011 tarih ve E: 2008/56, K:2011/58 sayılı kararı ile reddedilmiştir.

5510 sayılı Kanunun 101 nci maddesinde yer alan "…bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar İş Mahkemelerinde görülür." bölümünün iptali istemiyle yapılan itiraz başvurusunda Anayasa Mahkemesi, 22.12.2011 tarih ve E: 2010/65, K: 2011/169 sayılı kararıyla (RG. 25.1.2012, Sayı: 28184) davayı redle sonuçlandırmakla birlikte; söz konusu kararın Mahkememiz önündeki uyuşmazlığa ışık tutacak şekilde şu gerekçeye dayandırmıştır: "…5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, evvelce olduğu gibi 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacaklar ve bunların emeklileri bakımından da aynı Kanun hükümleri uygulanmaya devam edecek; ancak 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlileri olarak çalışmaya başlayanlar ise 5510 sayılı Kanunun 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacak ve haklarında 5434 sayılı Kanun değil, 5510 sayılı Kanun'un öngördüğü kural ve esaslar uygulanacak; ihtilaf halinde de adli yargı görevli bulunacaktır. 5754 sayılı Kanunun yürürlüğüyle birlikte, artık Sosyal Sigortacılık esasına göre faaliyet gösteren ve yaptığı, tesis ettiği işlem ve muameleler idari işlem sayılamayacak bir sosyal güvenlik kurumunun varlığından söz etmek gerekli bulunmaktadır. 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce iştirakçisi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanun'a göre emekli, dul ve

yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden ise Sosyal Güvenlik Kurumu'nun tesis edeceği işlem ve yapacağı muameleler idari işlem niteliğini korumaya devam edecek, bunlara ilişkin ihtilaflarda da evvelce olduğu gibi idari yargı görevli olmaya devam edecektir… Bu bakımdan 5510 sayılı Kanunun yürürlüğünden sonra, prim esasına dayalı yani sistemin içeriği ve Kanun kapsamındaki iş ve işlemlerin niteliği göz önünde bulundurulduğunda, itiraz konusu kuralla, yargılamanın bütünlüğü ve uzman mahkeme olması nedeniyle Kanun hükümlerinin uygulanması ile ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümünde iş mahkemelerinin görevlendirilmesinde Anayasa'ya aykırılık görülmemiştir. Ancak, yukarıda açıklandığı üzere 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce statüde bulanan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile ilgili sosyal güvenlik mevzuatının uygulanmasından doğan idari işlem ve idari eylem niteliğindeki uyuşmazlıklarda idari yargının görevinin devam edeceği açıktır…"

Yukarıda sözü edilen mevzuat hükümlerinin ve Anayasa Mahkemesi kararının birlikte değerlendirilmesinden, 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, daha önce olduğu üzere 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacakları gibi bunların emeklilikleri bakımından da aynı Kanun hükümlerinin uygulanmaya devam edileceği; ancak, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmaya başlayanların ise 5510 sayılı Kanunun 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacağı ve haklarında 5434 sayılı Kanunun değil 5510 sayılı Kanunun öngördüğü kural ve esasların uygulanacağı dolayısıyla ihtilafların da adli yargı yerinde çözümleneceği açıktır.

Kaldı ki; T.C. Anayasası'nın 158.maddesindeki "…diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır " hükmü uyarınca Anayasa Mahkemesi kararının bu uyuşmazlığın çözümünde esas alınacağı tartışmasızdır.

Bu durumda, 5510 sayılı Yasanın yürürlüğe girmesinden önce iştirakçi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanuna göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden Sosyal Güvenlik Kurumunca tesis edilen işlem ve yapacağı muamelelerin "idari işlem" ve "idari eylem" niteliğini korumaya devam edeceği, dolayısıyla, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2/1-a maddesinde belirtilen idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları kapsamında bulunan, 5754 sayılı Yasanın yürürlüğe girdiği tarihten önce, Emekli Sandığı iştirakçisi olarak görev yapan davacının müteveffa eşinin 1980- 1984 tarihleri arasında Belediye Başkanı olarak görevlendirilmesinden dolayı, makam ve görev tazminatından yararlandırılması istemiyle davacı vekilince yapılan başvurunun reddine ilişkin işlemin iptali ile yoksun kalınan tazminat tutarının yasal faiziyle birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle açtığı davanın; 5434 sayılı Kanun hükümleri dikkate alınarak çözüme kavuşturulacağı gözetildiğinde; idari yargı yerinde görüleceği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, Ankara 16.İş Mahkemesinin yönteme aykırı başvurusunun kabulü ile Ankara 1.İdare Mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Ankara 16.İş Mahkemesi'nin yönteme aykırı BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Ankara 1.İdare Mahkemesinin 4.11.2011 gün ve E:2010/360, K:2011/1821 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 11.4.2016 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Nuri NECİPOĞLU	Ali ÇOLAK	Yusuf Ziyaattin CENİK	Alaittin Ali ÖĞÜŞ

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi AYDIN	Mehmet AKBULUT	Yüksel DOĞAN